

Обучение на устна реч (говорене)

Признаци:

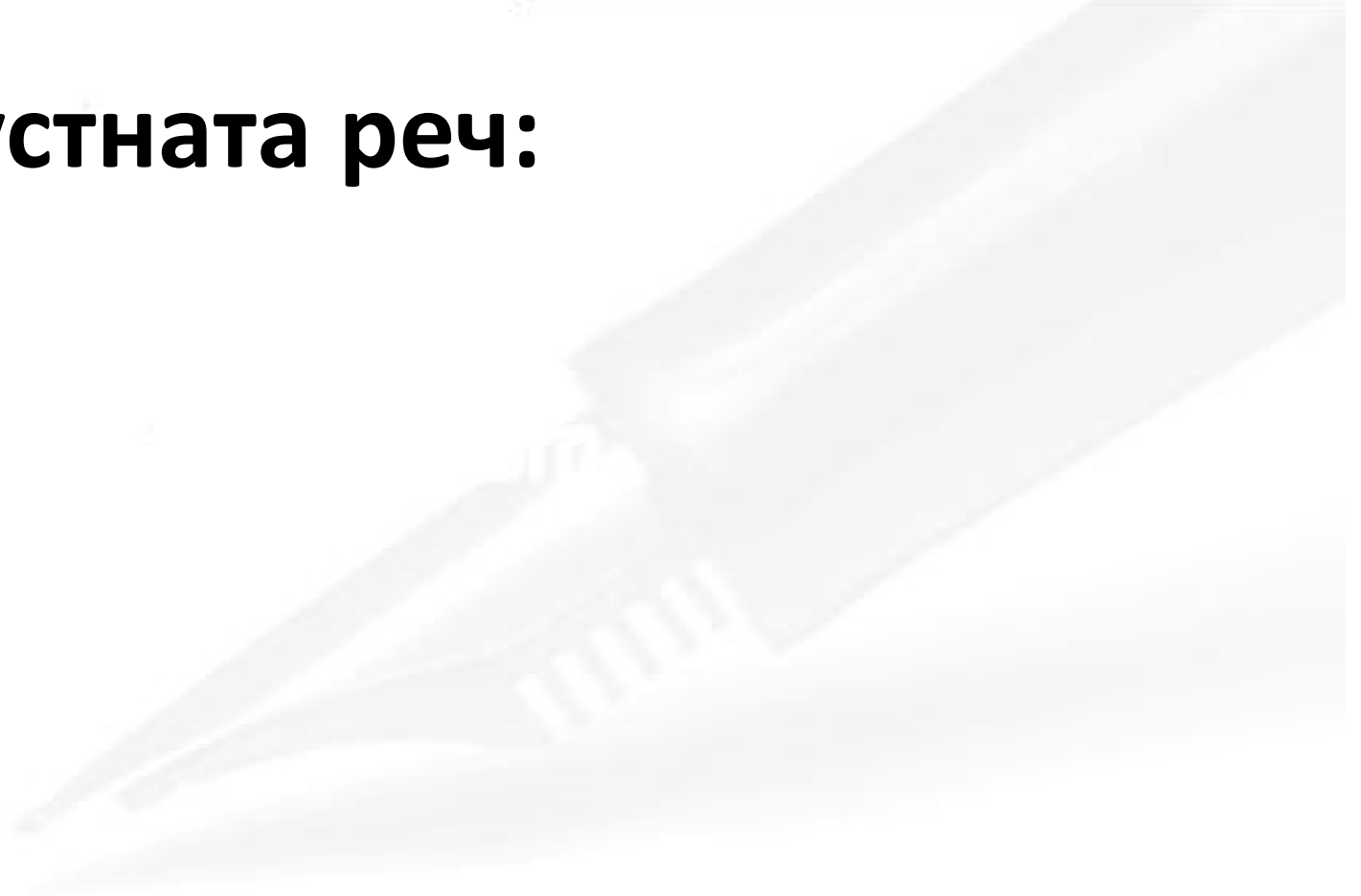
- спонтанност;
- мотивираност;
- активност;
- целенасоченост;
- ситуативност;
- евристичност;
- относителна скорост.

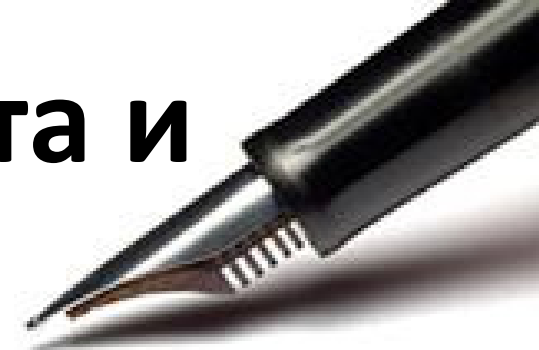

Форми на устната реч:

- монолог,
- диалог,
- полилог.

Разлики между устната и писмената реч

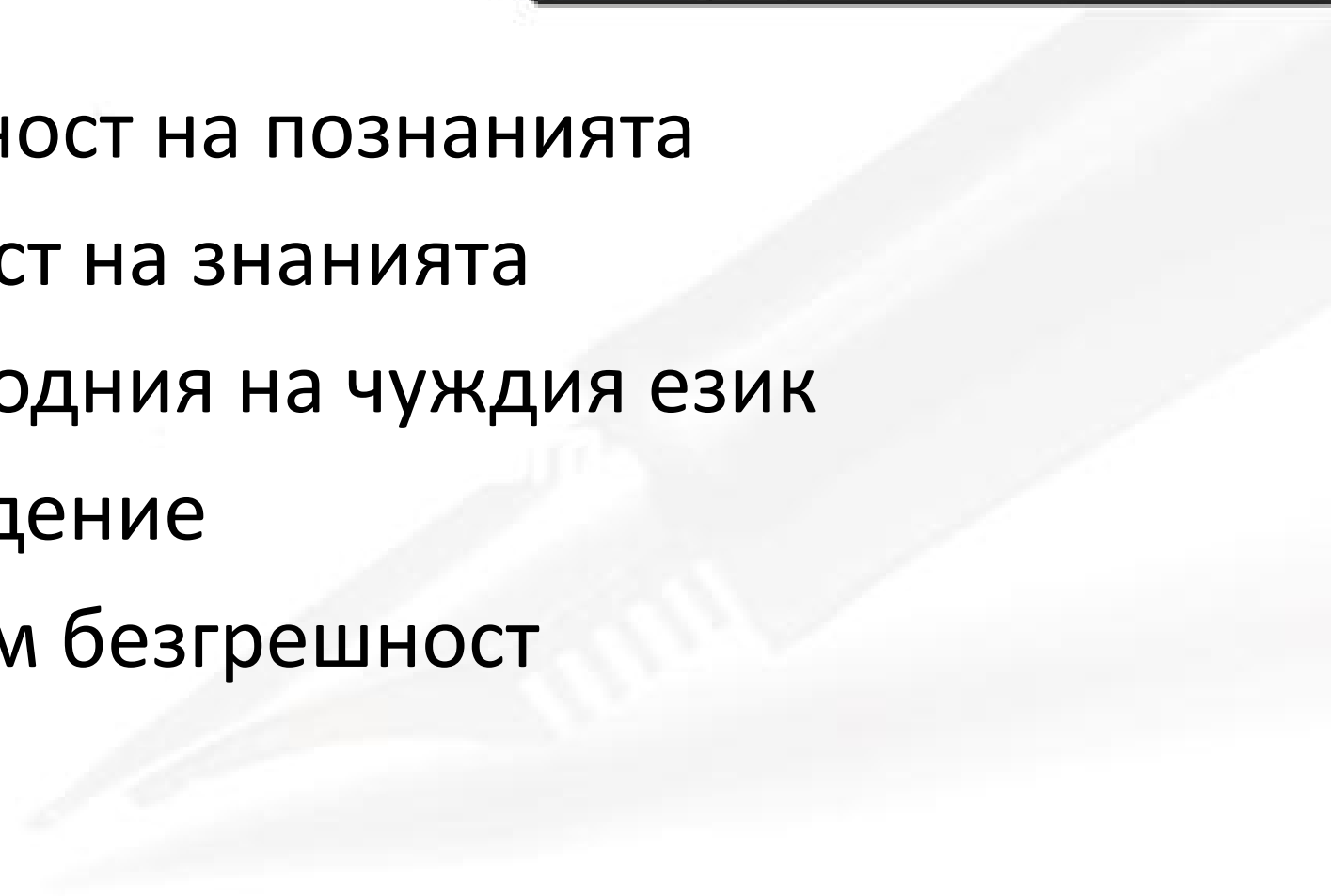

- стил;
- езикови средства;
- еднократност;
- скорост;
- кооперативност;
- влияние на екстралингвистичните фактори и др.

Трудности:

- Недостатъчност на познанията
- Недостъпност на знанията
- Превод от родния на чуждия език
- Самонаблюдение
- Стремез към безгрешност

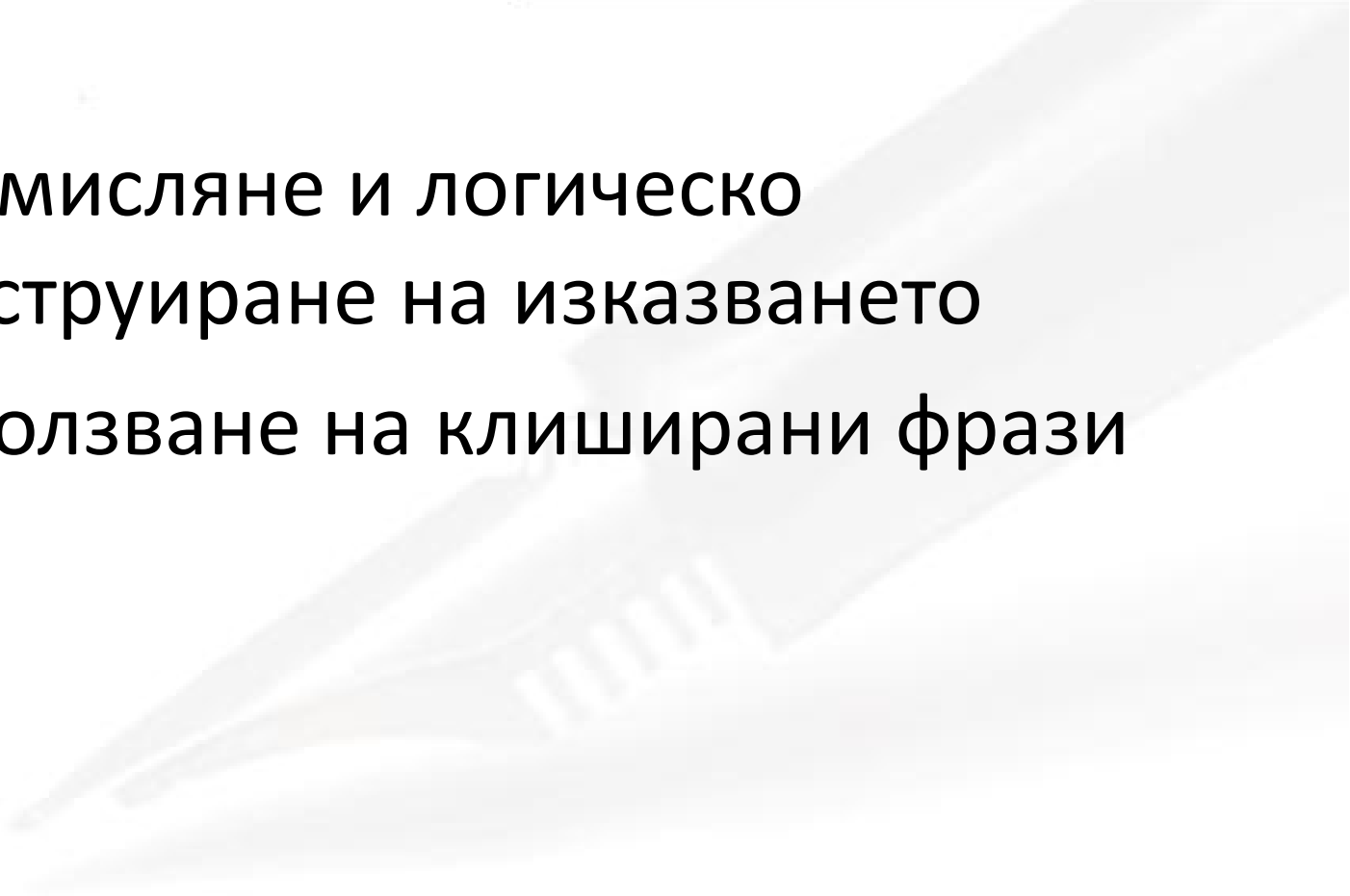
Знанията за езика и уменияето да се говори на чуждия език

- Необходимост
 - Недостатъчност
-

2 типа говорене на чуждия език:

- Премисляне и логическо конструиране на изказването
 - Използване на клиширани фрази
-

Равнище А1

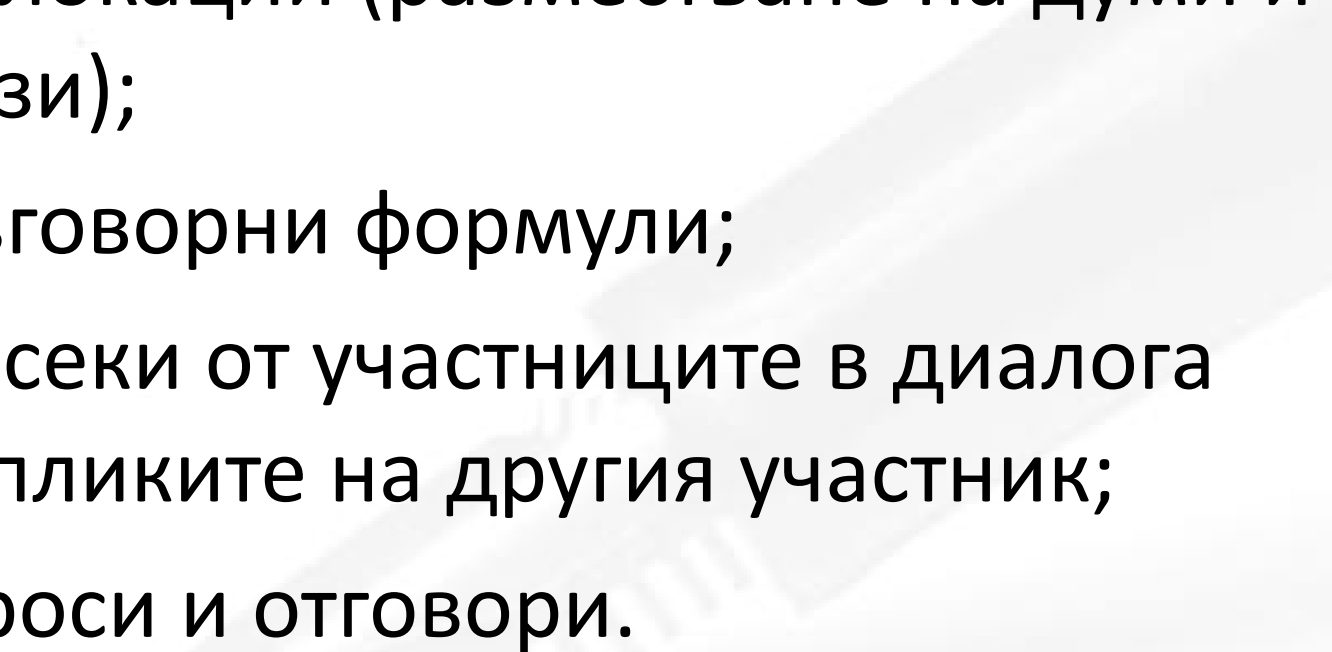
- да общува по елементарен начин, подпомогнат от събеседника, който е готов да повтори или преформулира бавно казаното;
- да води елементарен разговор по познати теми, като задава и отговаря на елементарни въпроси;
- да установява кратък социален контакт, използвайки елементарни форми на вежливост;
- да говори макар и бавно, с по-дълги паузи и с произношение и интонация, ненарушаващи разбирането.

ОБУЧЕНИЕ НА ДИАЛОГИЧНА РЕЧ

Признаци на диалогичната реч

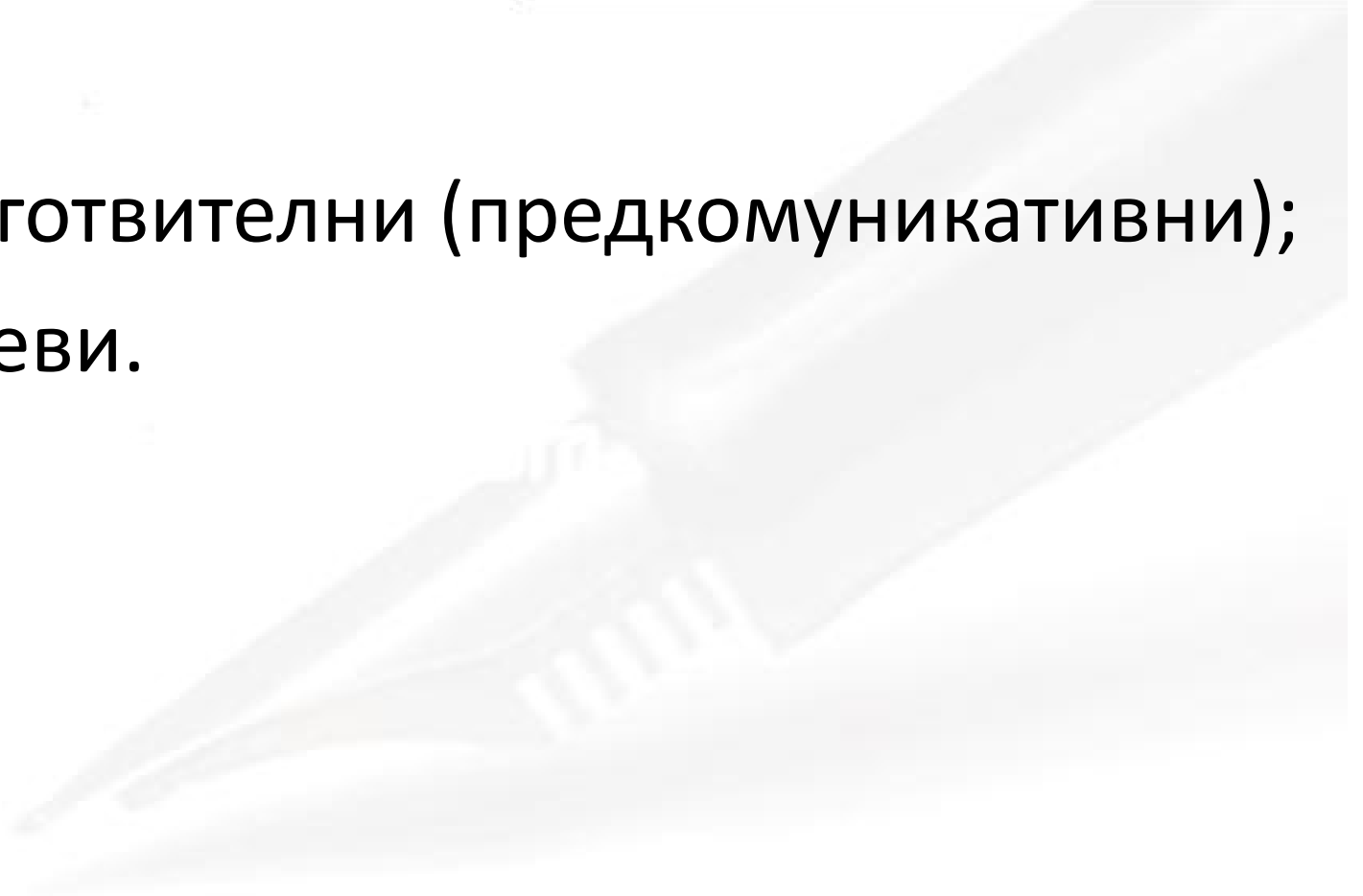

- елипсис, дислокации (разместване на думи и части на фрази);
 - клишета, разговорни формули;
 - реплика на всеки от участниците в диалога зависи от репликите на другия участник;
 - не само въпроси и отговори.
-

Упражнения за обучение на диалогическа реч:

- подготвителни (предкомуникативни);
- речеви.

Предкомуникативни упражнения:

- Наизустяване
- Имитация: - *През лятото ще ходя на море.*
- *И аз през лятото ще ходя на море.*
- Вопросы-отговори: - *В кои дни от седмицата ходиш на фитнес?*
- Замени: - *През лятото ще ходя на море.*
- *А аз през лятото ще ходя на планина.*
Искам да стана по-....организиран (трудолюбив; общителен)
- Трансформационни: - *Напиши , пригответи, отиди ...*
- *Добре, ще напиша, ще приготвя, ще отида...*

Функционални опори

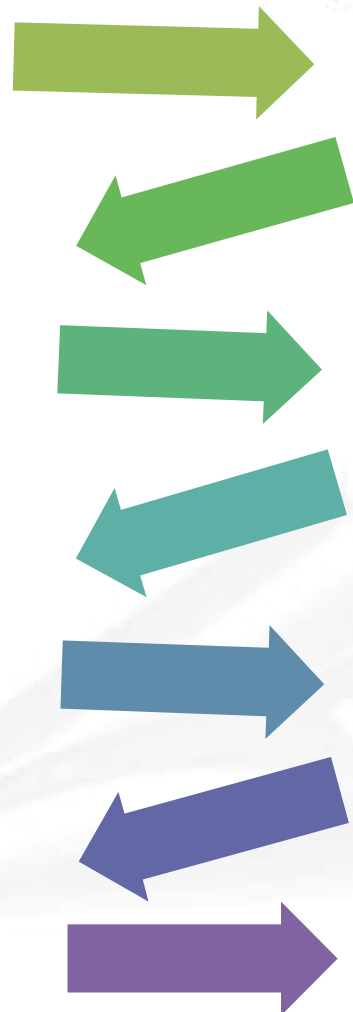
Молба

Отклоняване
на молбата

Изискване

Отказване

Възмущение

Представете си, че и двамата със събеседника си сте посетили изложба на млад художник. Възразете на мненията на събеседника си.

1. — Според мен той е много слаб художник.

—

2. — Той няма никакъв талант.

—

3. — Сюжетите на картините му са еднообразни.

—

4. — Всичките му картини са в мрачни тонове.

Стратегии на диалога:

- молба за разяснение
- молба за повторение
- използване на изрази, позволяващи обмислянето на фразата
- повтаряне (лингвистична емпатия)
- съгласяване
- използване на невербални средства

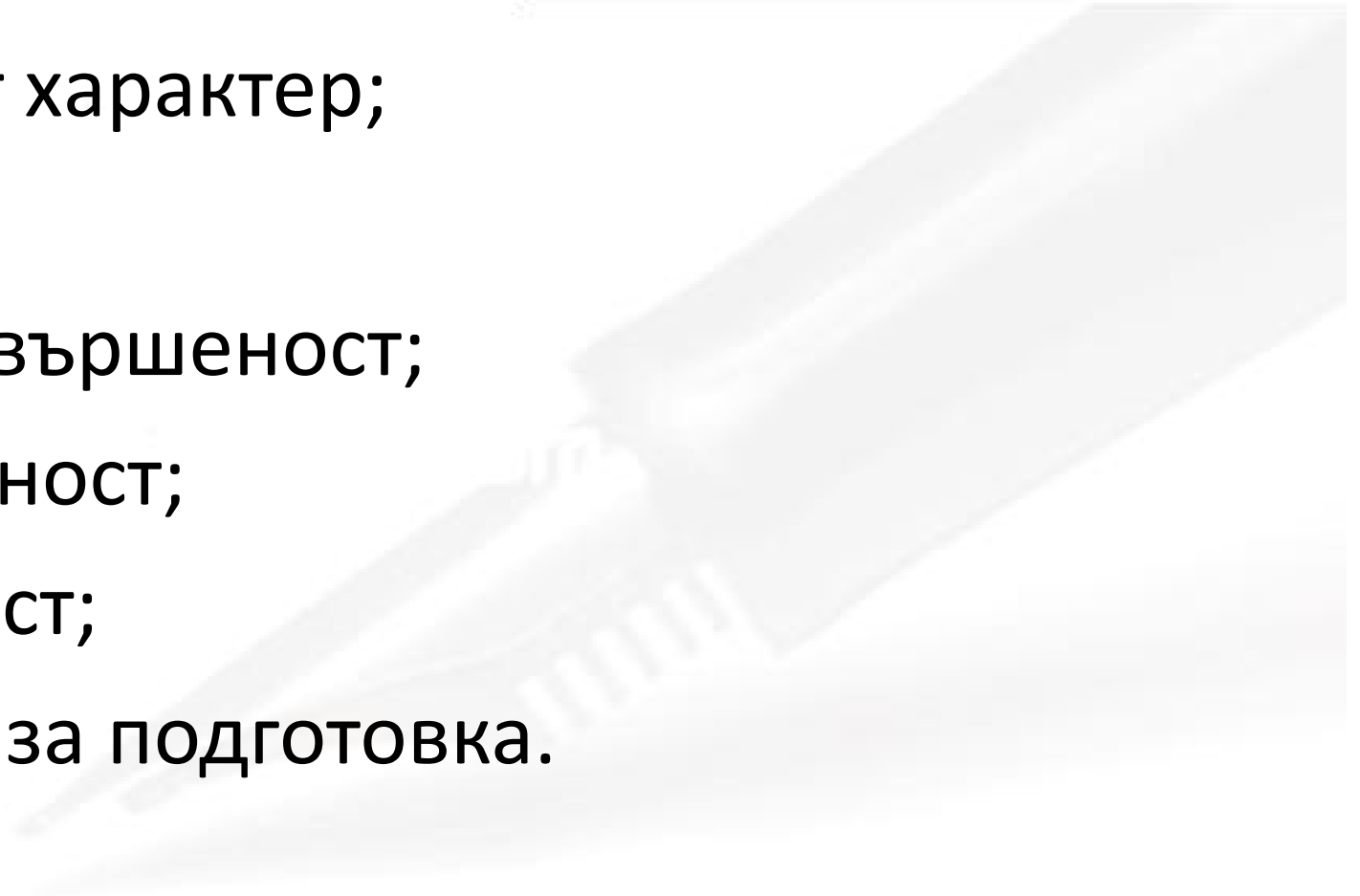
Обучение на монологична реч

Характеристики на монолога

- целенасоченост;
- непрекъснат характер;
- логичност;
- смислова завършеност;
- самостоятелност;
- изразителност;
- възможност за подготовка.

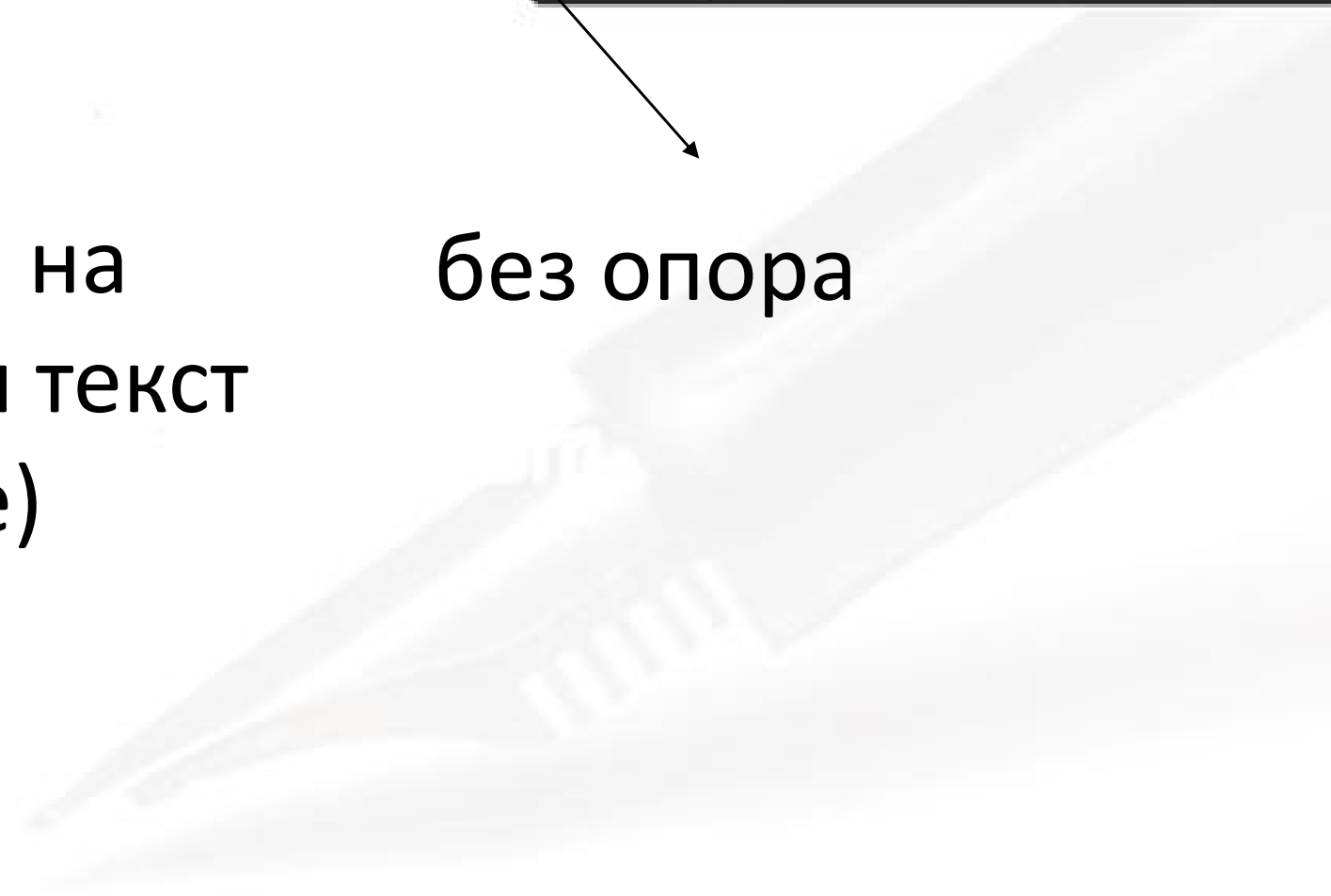

Пътища за обучение на моноλογична реч

въз основа на
прочетен текст
(текстове)

без опора

Видове опори:

- **Текстови:** текст, план, конспект, схема, афоризм, поговорка
- **Изобразителни:** филм, картина, серия от картинки, диаграма, схема, таблица, цифри, карикатура

Равнище А1

- да се представи, използвайки прости изречения;
- да опише в много кратък вид хора, с които общува, условията си на живот и заобикалящата среда;
- да разкаже посредством прости фрази всекидневните си дейности и предпочитания;
- да говори макар и бавно, с по-дълги паузи и с произношение и интонация, ненарушаващи разбирането;
- да владее компенсаторни комуникативни стратегии.

Поправяне на грешките:

- кога;
- как;
- кой;
- с каква цел.

8. Казват, че добрите готвачи се познават по наглед най-обикновените ястия. Ако смятате себе си за такъв (такава), направете (с думи) омлет, като изберете само тези продукти, които са ви необходими, и после опишете стъпка по стъпка процеса.

яйца

сирене

печка

готварска лъжица

сол

олио

тиган

салам

какао

брашно

захар

мляко

9. Бъдете учтиви - Be polite

1. Вие сте в магазина и търсите чифт черни мъжки/дамски обувки за себе си.
2. Вие сте продавач и към вас се приближава клиент. Вашите първи думи.
3. Виждате на улицата човек, който изглежда, че има нужда от помощ.
4. Искате да ви покажат онзи пуловер на най-горния рафт.
5. В ресторант сте и вече сте готов/а с поръчката.
6. Излизате от заведението/магазин и т.н.

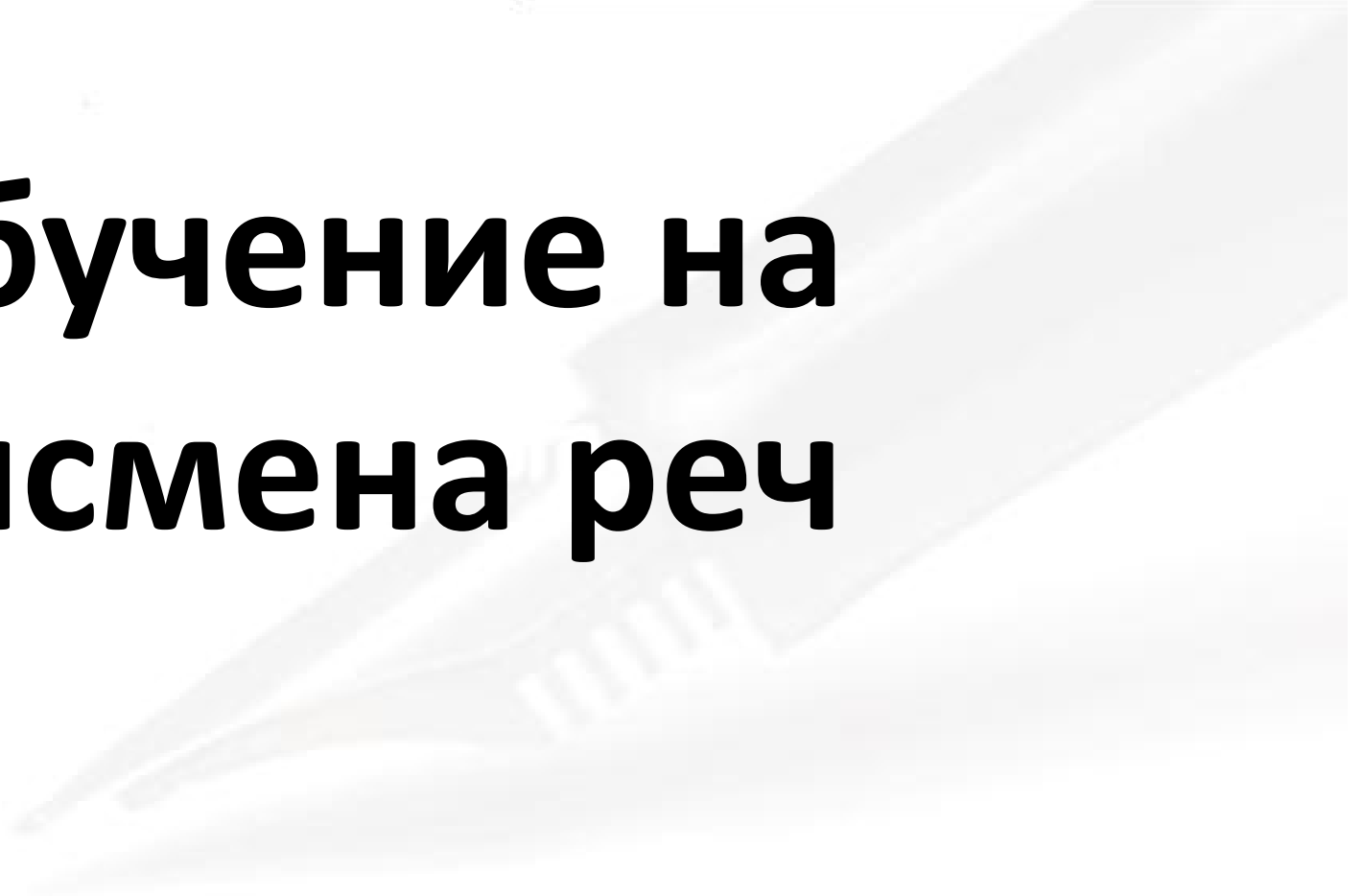
1 Using the model: Поздравявам Ви с рождения ден.
Честито!, congratulate a Bulgarian on:

a	getting a new job	d	some special achievement
(use <i>успех success</i>)
b	moving to a new flat
(use <i>апартамент</i>)	e	a festive occasion
(use <i>празник</i>)
c	getting married (use <i>сватба wedding</i>)		

Don't forget to use definite nouns!

Обучение на писмена реч

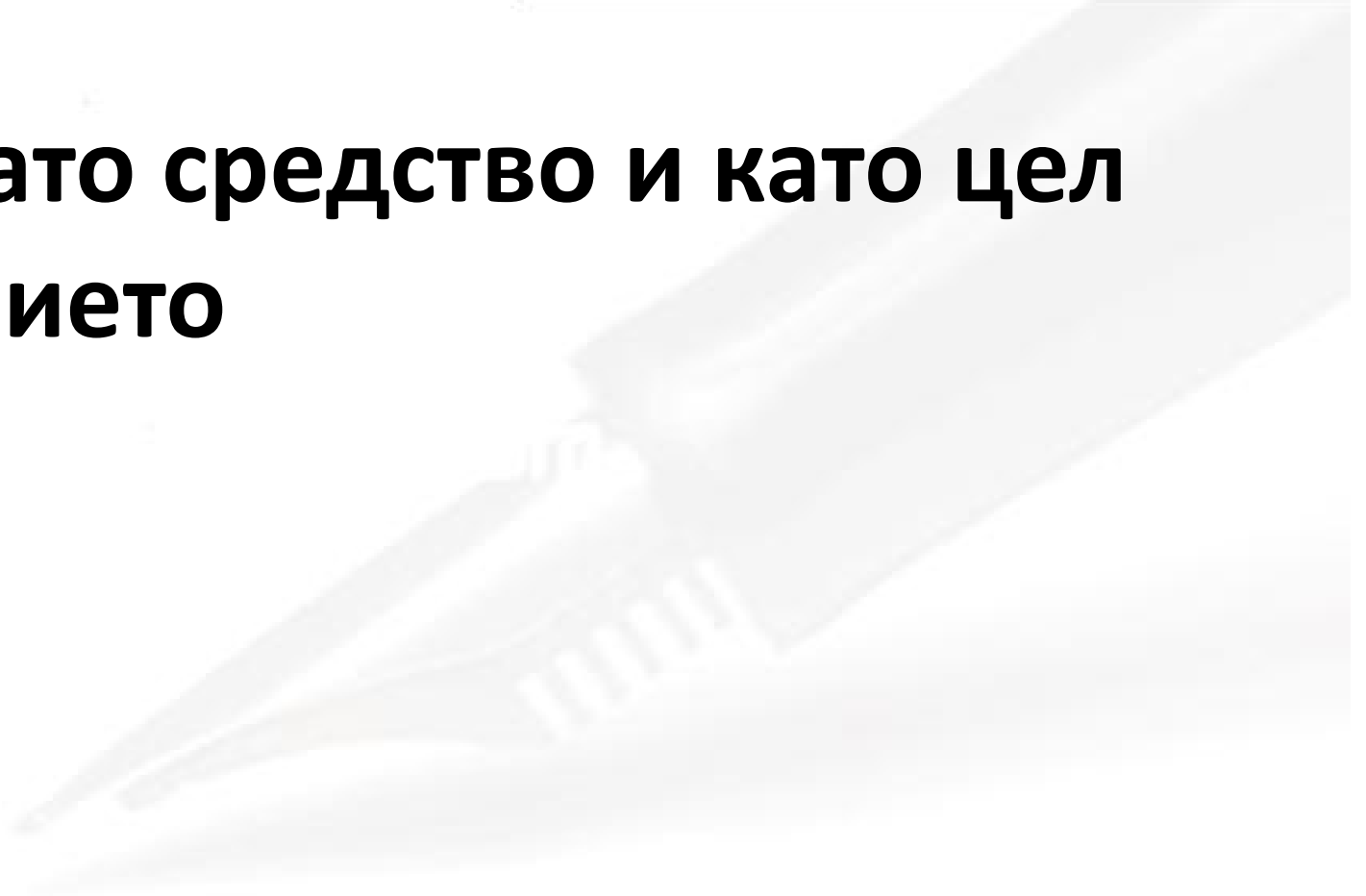
Характеристики на писм. реч

- отсъствие на непосредствена връзка между автора и адресата;
- възможност за обмисляне;
- вниманието е насочено и към съдържанието, и към формата на речта;
- възможност за проверка;
- невъзможност за използване на невербални средства.

Писането като средство и като цел на обучението

Видове писане:

1. **Преписване** - правопис, механично научаване, записване на информация

- в азбучен ред;
- в правилен ред (напр. дните на седмицата, месеците);
- по тематични рубрики (напр. храна, животни, дрехи);
- кръстословици и и др.

Видове писане:

2. Упражнения

- допълните диалога;
- допишете по ключеве думи;
- съставете изречение от думи или текст от дадени изречения;
- писане по аналогия.

Видове писане:

2. Диктовка

За и против

Видове писане:

5. Комунікативні упражнения

- записки
- пищови
- картички, писма, мейли
- програма
- реклами, обяви
- карикатури, комикси
- покани

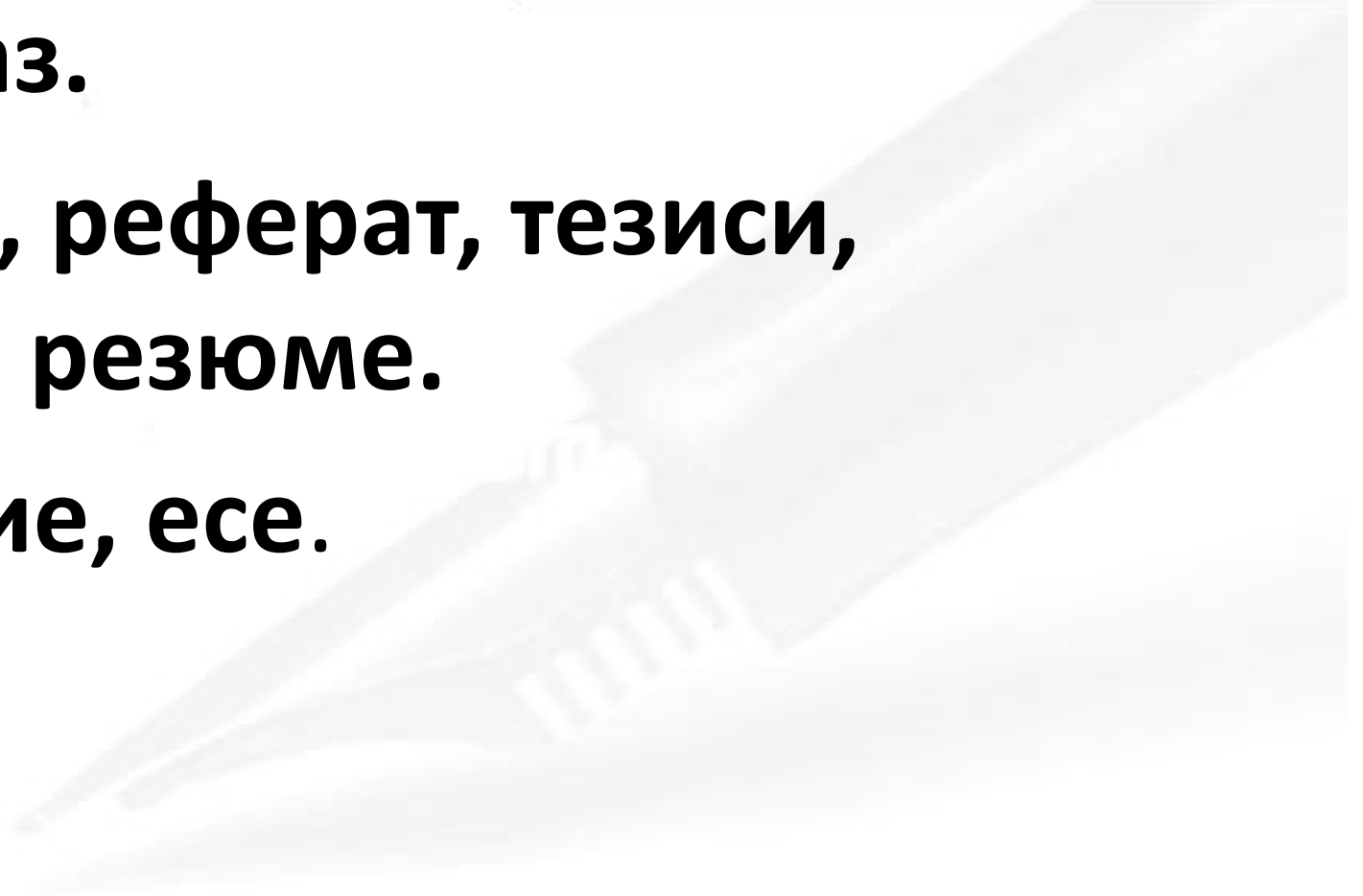
Видове писане:

6. Преразказ.

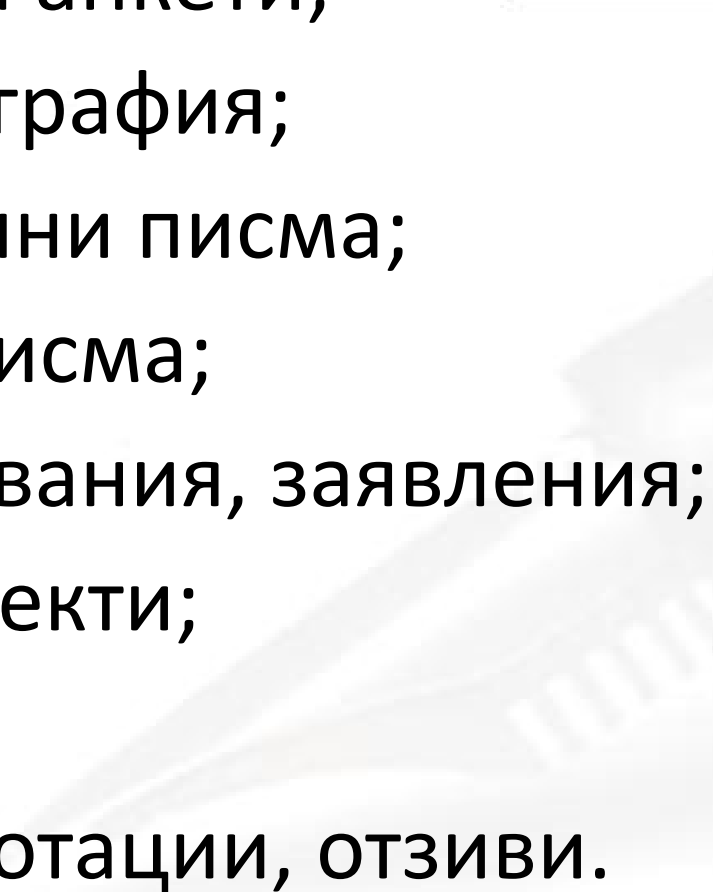
**7. Конспект, реферат, тезиси,
анотация, резюме.**

8. Съчинение, есе.

Видове писмени текстове в чуждоезиковото обучение:

- попълване на анкети;
 - CV и автобиография;
 - картички, лични писма;
 - официални писма;
 - молби, запитвания, заявления;
 - доклади, проекти;
 - записки;
 - рецензии, анотации, отзиви.
-

2 вида жанрове:

- прагматично ориентирани видове жанрове ;
- учебни видове жанрове - използване е ограничено само в рамките на образователната система (преразкази, есетата, съчинения, литературноинтерпретативните текстове и др.

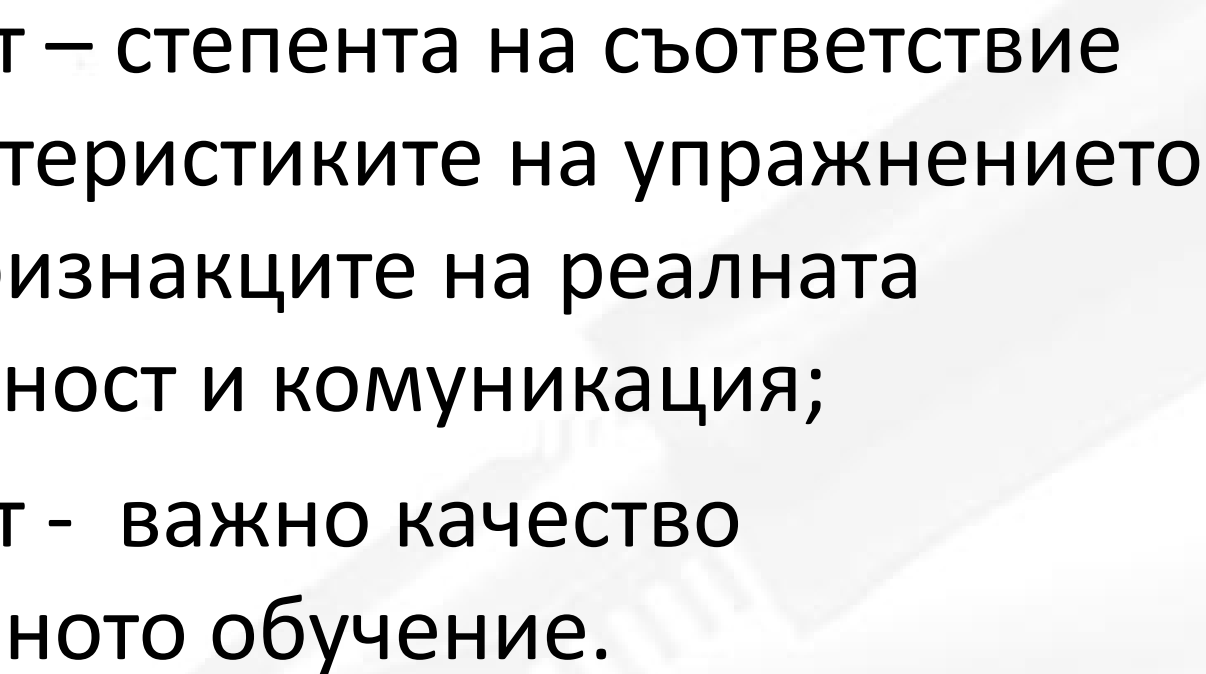
Съвременни писмени жанрове:

Писма	Каталози	Автотекстове
бизнес писмо, писмо за намерения, мотивационно писмо, официално писмо, лично писмо;	списък, чеклист, въпросник анкета, съдържание, индекс;	биография, CV, профил, представяне, дневник;
Планове	Вторични текстове	Утилитарни текстове
план на презентация, план на писмен текст, план на изказване; план на дейност; мисловни карти	анотация, резюме, конспект, записки, записване на звучаща реч в писмен вид;	рецепта, упътване, пътеводител, наръчник, инструкция;

Автентичност на задачата за създаване на текст

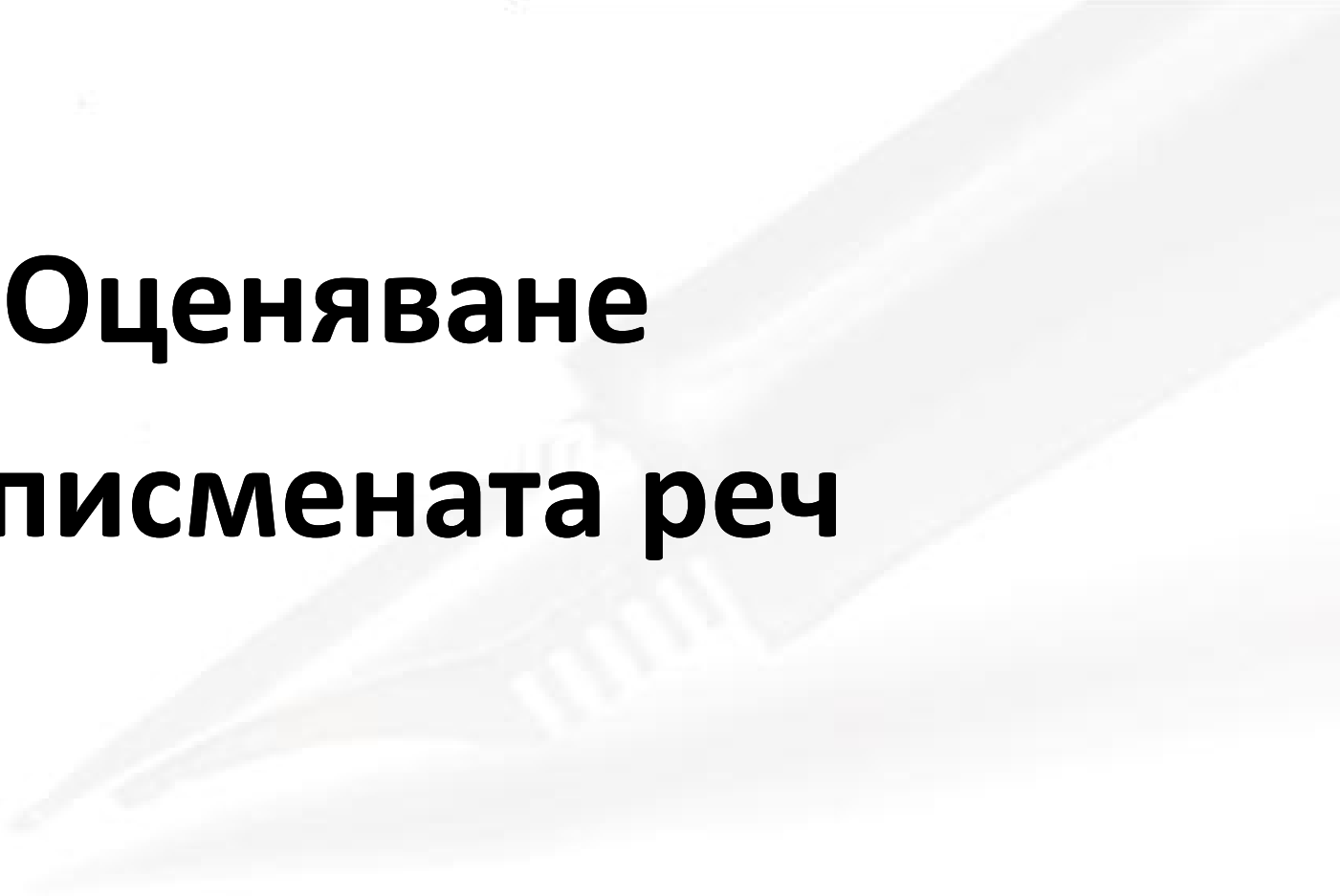

- Автентичност – степента на съответствие между характеристиките на упражнението задания и признаците на реалната писмена дейност и комуникация;
 - Автентичност - важно качество комуникативното обучение.
-

Признаци:

- автентична комуникативная цел;
- автентична ситуация;
- автентична роля на пишещия;
- автентичност на адресата;
- автентичност на отношенията между автора и адресата;
- автентичност на текстовите характеристики (жанр, формални характеристики и др.)

**Оценяване
на писмената реч**

Пето равнище (9-10 т.)	Поставената задача е изпълнена отлично и съответства на изискванията. Писменото изказване е изложено със собствени думи. Текстът е свързан и логичен, без грешки.
Четвърто равнище (7-8 т.)	Поставената задача е изпълнена добре и съответства на изискванията. Писменото изказване е изложено със собствени думи. Текстът е свързан и логичен, допуснати са отделни комуникативно незначими грешки.
Трето равнище (5-6 т.)	Поставената задача е изпълнена в общи линии. В организацията на съдържанието има пропуски, допуснати са няколко лексикални грешки, които не пречат на разбирането на текста. Текстът в общи линии е свързан и логичен.
Второ равнище (3-4 т.)	Поставената задача е изпълнена в минимална степен. Писменото изказване частично предава информацията на изходния текст, допуснати са лексикално-граматични грешки, които пречат на разбирането. Текстът е несвързан и нелогичен.
Първо равнище (1-2 т.)	Поставената задача не е изпълнена. Допуснати са множество грешки. Текстът е несвързан и нелогичен.

равнище А1

Ученикът може:

- да представя накратко личните си данни във формуляр или въпросник;
- да описва с елементарни изрази и фрази себе си и хора от близкото обкръжение;
- да пише кратък текст за картичка, електронно съобщение или писмо, като при необходимост ползва речник.

- съставяне на елементарен писмен текст с ограничен обем думи;
- уместна употреба на лексиката;
- съобразяване с граматичните и правописни норми на езика;
- умение да се ползва речник.

- съставяне на кратък текст по опорни думи;
- съставяне на текст по подаден илюстративен материал (картини, снимки, проспекти, карти и др.);
- водене на елементарна лична кореспонденция.

Равнище В1

- да създава описателни и повествователни текстове на теми от ежедневието и някои актуални обществено значими теми;
- да създава кратки информативни текстове;
- да попълва формуляри, анкети и др. с изискване за подробна информация, излагане на лично мнение или натрупан опит;
- да разработва проекти на познати теми, като ползва различни източници;
- да води лична кореспонденция, като описва събития и впечатления;
- да разказва/преразказва история.